

Výbor pre zdravotnú bezpečnosť/System včasného varovania a reakcie
Vyhlásenie o
odporúčaniach týkajúcich sa infekcie MERS-CoV v súvislosti s cestovaním

6. júla 2015

Blízkovýchodný respiračný syndróm (MERS) je nové infekčné ochorenie, ktoré bolo prvýkrát zaznamenané v septembri 2012 v Saudskej Arábii. Spôsobuje ho koronavírus MERS (MERS-CoV), ktorý prevažne napáda dýchací systém, ale v závažných prípadoch môže postihnúť viacero orgánových systémov. Od roku 2012 bolo nahlásených takmer 1 400 prípadov MERS z 26 krajín. Väčšina prípadov bola hlásená z Blízkeho východu, pričom len Saudská Arábia oznámila viac než 1 000 prípadov. Potvrdené prípady oznámilo sedem európskych krajín, pričom vo všetkých z nich existovala priama alebo nepriama súvislosť s Blízkym východom.

Najväčší výskyt mimo Blízkeho východu bol zaznamenaný v Južnej Kórei, kde osoba, ktorá sa vrátila z cesty na Arabskom polostrove, spôsobila nákazu vo viacerých nemocniciach s celkovým počtom takmer 200 prípadov. Nákaza v Južnej Kórei sa šírila najmä prostredníctvom nozokomiálneho prenosu a prenosu na rodinných opatrovateľov. Indexový prípad, ktorý nákazu importoval, bol diagnostikovaný 20. mája 2015 a epidemická krivka dosiahla vrchol v prvom júnovom týždni. Táto epidémia sa blíži ku koncu, ale zatiaľ nemožno vylúčiť výskyt ďalších prípadov.

Existuje čoraz viac dôkazov o tom, že hostiteľským druhom MERS-CoV je ťava jednohrbá a že zoonotický prenos z ťav má závažný vplyv na epidemiologickú situáciu na Blízkom východe. Je pravdepodobné, že k zoonotickým infekciám dochádza zriedkavo, a takmer všetky prípady nákazy ľudí, či už na Blízkom východe alebo inde, sú výsledkom prenosu z chorej osoby na osoby, ktoré s ňou boli v blízkom kontakte, k čomu vo väčšine prípadov došlo v zdravotníckych zariadeniach. Zatiaľ nie je úplne jasné, ako sa vírus šíri, ale dôležitú úlohu zohráva kontaminácia prostredníctvom respiračných kvapôčok, ako aj kontaminácia prostredníctvom lekárskeho postupu, pri ktorých vzniká aerosól.

Toto vyhlásenie je zhrnutím technických usmernení, ktoré sú určené národným kontaktným miestam v jednotlivých členských štátoch, a malo by sa prehodnotiť v závislosti od vývoja epidémie MERS.

Na základe informácií, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, sa riziko nákazy MERS-CoV v prípade osôb, ktoré cestujú do krajín s výskytom MERS, považuje za nízke.

Južná Kórea

Riziko pre cestujúcich do Južnej Kórey sa považuje za mimoriadne nízke, pokiaľ neprišli do styku so zdravotníckymi zariadeniami, najmä v postihnutých oblastiach. Riziko pre účastníkov letnej univerziády (olympijské hry študentov), ktorá sa koná v dňoch 3. – 14. júla 2015 v Gwangju, sa takisto považuje za mimoriadne nízke, pretože z oblastí, kde sa hry konajú, neboli nahlásené žiadne prípady MERS.

Arabský polostrov

Riziko pre cestujúcich na Arabský polostrov, a najmä do Saudskej Arábie, sa považuje za nízke a týka sa kontaktov so zdravotníckymi zariadeniami alebo so živými ťavami alebo ťavími výrobkami. Riziko sa považuje za vyššie než v Južnej Kórei z dôvodu vysokého počtu nozokomiálnych zoskupení identifikovaných v Saudskej Arábii, neustáleho prenosu nákazy v zdravotníckych zariadeniach v trvaní viac ako dva roky, podozrenia z nákazy prostredníctvom nezistených reťazcov prenosu v jednotlivých spoločenstvách a rizík súvisiacich s kontaktom s ťavami a ťavími výrobkami.

V súlade s poslednými [odporúčaniami WHO](#) by krajiny nemali v súvislosti s MERS-CoV stanovovať cestovné ani obchodné obmedzenia. Občania EÚ, ktorí však cestujú do krajín, v ktorých dochádza k prenosu MERS-CoV, by si mali byť vedomí toho, že sa MERS-CoV v týchto oblastiach vyskytuje,

a mali by dbať na správnu hygienu rúk a potravín a vyhýbať sa kontaktu s chorými ľuďmi. Okrem toho by sa cestujúci na Arabský polostrov mali vyhnúť blízkeho kontaktu s ťavami, návštevám fariem a konzumácii nepasterizovaného ťavieho mlieka, moču alebo nedostatočne tepelne upraveného mäsa.

U osôb so zdravotnými problémami existuje väčšia pravdepodobnosť, že sa u nich v prípade vystavenia MERS-CoV rozvinie závažné ochorenie. Medzi osoby, ktorým hrozí vyššie riziko závažnej nákazy MERS-CoV a ktorí by si preto mali byť vedomí rizík, patria:

- starší ľudia,
- ľudia s chronickými chorobami vrátane: chorôb srdca, obličiek, dýchacieho ústrojenstva, porúch nervovej sústavy a cukrovky,
- ľudia s vrodenu alebo získanou poruchou imunity,
- tehotné ženy.

Osobám cestujúcim do Mekky na púť (hadždž a umrah), ktoré trpia zdravotnými problémami, by sa malo odporučiť, aby sa obrátili na poskytovateľa zdravotnej starostlivosti s cieľom zväziť pred rozhodnutím vykonať púť príslušné riziko.

Cestujúcim, ktorí trpia zdravotnými problémami, by sa malo odporučiť, aby si pred cestou vybrali dôveryhodné zdravotnícke zariadenie pre prípad, že by počas svojho pobytu potrebovali naliehavé lekárske ošetrovanie. Cestujúci, ktorí potrebujú lekársku starostlivosť, by mali minimalizovať kontakt s inými chorými osobami v danom zariadení.

Krajiny by mali cestujúcim, ktorí sa vracajú zo všetkých krajín postihnutých MERS, odporučiť, aby vyhľadali lekársku starostlivosť, ak sa u nich v priebehu dvoch týždňov po návrate rozvinie respiračné ochorenie sprevádzané horúčkou a kašľom, a aby poskytovateľov zdravotnej starostlivosti informovali o svojich nedávnych cestách do zahraničia.

Výbor pre zdravotnú bezpečnosť bude situáciu a dostupné informácie pravidelne prehodnocovať a toto vyhlásenie bude zodpovedajúcim spôsobom upravovať.